

ÖSSZEFOGLALÓ

**Dél-Balatoni Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati
Társulás**

a

**„Somi Regionális Hulladékkezelő Telep fejlesztése” című
KEOP-1.1.1/2F/09-11 azonosító számú pályázatához**

Összeállította:

Dél-Balatoni Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás
munkaszervezete

Siófok: 2012. március 12.

Tartalomjegyzék

1. Előzmények	3
2. Tartalmi összefoglaló	3
3. A tervezett fejlesztés részletes bemutatása.....	4
3.1 Alapvető információk	4
3.2 A projektterület lehatárolása	5
3.3 A tervezett beruházás elemeinek áttekintése és részletes bemutatása.....	8
3.3.1 Építési beruházások	9
3.3.1.1 Som, mechanikai előkezelő mű.....	9
3.3.1.2 Som technológiai csarnok	11
3.3.1.3 Som technológiai csarnok kiegészítő elemei	11
3.3.2 Eszközbeszerzések.....	11
3.3.3 Kötelező kiegészítő elemek	11
4. A régió fejlesztési stratégiájához való viszonya:	11
5. Jogszabályi környezetnek történő megfelelés	12
6. Várható szakmai hatások	14
7. Várható gazdasági hatások	15

1. Előzmények

Tárgyi KEOP 1.1.1 konstrukcióra vonatkozó előírás értelmében a benyújtásra kerülő pályázati dokumentációhoz csatolni szükséges az **„1 milliárd forintot meghaladó értékű ingatlan beruházásoknál a területileg illetékes területfejlesztési tanácsok nyilatkozatát a pályázat illeszkedéséről a megye, illetve a térség jóváhagyott fejlesztési programjaiba, illetve hogy azt a tanács támogatja, pénzügyi támogatásban is részesíti (ha releváns), és ha igen, milyen mértékben.”**

Figyelemmel a 2011. évi CXCVIII. Tv.-re, mely a Területfejlesztési Tanácsok megszüntetését és a Tanácsok jogköreinek a Megyei Önkormányzatok hatáskörébe történő delegálását rögzíti, a pályázat áttanulmányozását követően a Megyei Önkormányzatnak nyilatkoznia szükséges jelen pályázatnak a Megye / Térség fejlesztési programjához történő illeszkedése tárgyában.

Jelen dokumentáció összefoglalóan tartalmazza tárgyi pályázatra vonatkozó releváns információkat.

2. Tartalmi összefoglaló

A települési szilárd hulladék gazdálkodási rendszer fejlesztésére vonatkozó KEOP 1.1.1 pályázati konstrukció keretén belül megvalósítandó projekt során a **Projektgazda** szerepét a **Dél-Balatoni Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás** (továbbiakban **Társulás**) látja el.

A pályázatban bemutatásra kerülő projekt a Dél-Balaton és Sióvölgy Nagytérségi Szilárdhulladék Kezelési Konzorcium területén található 76 db településen kerül megvalósításra. A projektterületen a Konzorcium a 2002/HU/16/P/PE/018 ISPA/KA program keretében belül építette ki a jelenlegi hulladékgazdálkodási rendszert.

A KEOP 1.1.1 pályázati konstrukción a Konzorcium a KEOP-1.1.1./2F pályázati konstrukcióban nem adhat be pályázatot, ennek megfelelően Pályázó Szervezet a Konzorciumi tagok közül a KEOP projektben résztvevő 76 érintett település részvételével önálló jogi személyiségű Társulást hozott létre.

Tekintettel arra, hogy az Európai Unió csatlakozással összhangban a hazai települési hulladékgazdálkodási előírások jelentősen megváltoztak, szükséges a meglévő hulladékgazdálkodási infrastruktúra fejlesztése.

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség által meghirdetett Környezet és Energia Operatív Program (KEOP) KEOP-1.1.1/2F/09-11 pályázati konstrukció keretén belül lehetőség nyílik kiemelkedően magas – 70% illetve 85% - támogatási intenzitás mellett, a meglévő regionális hulladékkezelő rendszerek technológiai fejlesztésére.

A pályázati felhívás alapján a pályázat benyújtására települési önkormányzatok társulásai - a hatályos 4/2011. (I. 28.) Korm. rendeletben szereplő esetleges korlátozásokkal - jogosultak.

A kétfordulós pályázati konstrukció megvalósítási szakaszára csak azok a pályázatok jelentkezhetnek, melyek az előkészítési pályázaton eredményesen vettek részt. Projektgazda az előkészítési pályázaton sikeresen vett részt – lásd a *Környezetvédelmi Fejlesztési Igazgatóság FI/1469/82010 iktatószámú levelét*-, így a pályázati felhívásnak a Társulás minden tekintetben megfelel.

A tervezett beruházások a Társulás hosszú távú érdekeire és nem utolsósorban a szigorodó jogszabályi környezetre való tekintettel, jelentős technológiai fejlesztések megvalósítására tesz javaslatot.

Az ISPA által létrehozott új hulladékgazdálkodási rendszer üzemeltetése már megoldott, a hulladékkezelési közszolgáltatási feladatot az AVE Zöldfok Zrt látja el. A tervezett fejlesztések alapvető oka, hogy az ISPA rendszer tervezése során a szelektív hulladék gyűjtését csak szigetek

és hulladékudvarok segítségével képzeltek el, amivel nem teljesíthetők az EU és a hazai jogszabályok előírásai. A szerves hulladékok lerakótól történő eltérítése a szigorodó jogszabályok mellett nem teljesíthető, mint a hulladékok lerakótól történő eltérítése sem. További probléma, hogy a kevert települési hulladékok – kommunális hulladékok - jelenlegi kezelése, elsősorban a hulladékkezelési hierarchia legalacsonyabb szintjét megtestesítő műszaki védelem melletti lerakásra helyezi a hangsúlyt, mely a hazánk és az EU által megfogalmazott célokkal – lerakástól történő eltérítés - nem áll összhangban.

Megoldandó feladat, hogy a szelektív **hulladékbegyűjtés fejlesztésére sor kerüljön, az ellátás gazdaságilag hatékonyabbá és gyorsabbá váljon** a projektterületen.

A Társulás ezért célként fogalmazza meg a **projektterületen a szelektív, másodnyersanyagként is hasznosítható hulladékok házhoz menő gyűjtésének kialakítását**, valamint a begyűjtött maradék hulladékoknak mechanikai hulladékkezelőben történő kezelését a magas fűtőértékű hulladék frakció (RDF), PET, PE fólia és papír automatikus leválasztása céljából, ezzel csökkentve a lerakóra kerülő kezeletlen szerves hulladék mennyiségét, valamint a lerakással ártalmatlanított összes hulladék mennyiségét. További cél a kiépítendő mechanikai hulladékkezelő létesítmény ellátása a megfelelő rakodógéppel és zöldhulladékok komposztálására alkalmas házi komposztáló edények beszerzése.

Kiemelendő, hogy a tervezett fejlesztések elvégzése az elkövetkező években alapvető fontosságú és elkerülhetetlen, mivel a jogalkotó a hulladékgazdálkodási rendszereket érintő kötelezések tekintetében viszonylag szűk felkészülési időt irányoz elő. **A KEOP 2011-1.1.1 pályázati források elnyerése nélkül a bemutatásra kerülő fejlesztéseket önerőből kell majd megvalósítani, mely a lakossági díjterhelés jelentős emelkedésével járna.**

3. A tervezett fejlesztés részletes bemutatása

3.1 Alapvető információk

Az alábbi táblázatban mutatjuk be a tervezett beruházás alapadatait.

Pályázó megnevezése	Dél-Balatoni Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás
Pályázat címe	„Somi Regionális Hulladékkezelő Telep fejlesztése”
Pályázati konstrukció megnevezése	KEOP-1.1.1/2F/09-11
Pályázat összértéke (Ft, nettó)	3 117 294 000 Ft
Igényelt támogatás (Ft, nettó)	2 182 105 800 Ft
Támogatási intenzitás (%)	72,5%
Szükséges önerő (Ft, nettó)	856 091 873 Ft
Megvalósítás időpontja (előkészítés is)	2012.05.01 – 2013.12.31
Megvalósítási helyszínek	8655, Som, 0159 hrsz: Som Regionális Hulladékkezelő Központ A szelektív hulladékgyűjtés vonatkozásában a

	Társulást alkotó Önkormányzatok közigazgatási területe
--	--

1. Táblázat: pályázat általános adatai

Létesítmény, eszköz	Darab	Kapacitás	Kapacitás mértékegysége	Telepítés helyszíne
Házi komposztáló	5.000	1.000	t/év	elsősorban 2000 fő alatti települések
Újrahasználati központ	4	n.r.	n.r.	Enying, Siófok, Som, Tamási
Mechanikai előkezelő	1	30.000 (két műszakban 60.000)	t/év	Som
Öntömörítő hulladékgyűjtő jármű (házhoz menő szelektív gyűjtéshez)	4	20	m3/jármű	Som
Nagykanalas homlokrakodó (Mechanikai előkezelőhöz)	1	n.r.	n.r.	Som

2. táblázat: a beszerzendő eszközök áttekintése

Projektelem	Elszámolható költség, Ft	Kezdet	Vége
1. Immateriális javak	0		
2. Tárgyi eszközök/ingatlanok, gépek, műszaki és egyéb berendezések, felszerelések, járművek, beruházások, felújítások	3,021,000,000		
Építési munkák	575,000,000	2013.02.	2013.11.
Eszköz beszerzések	2,304,000,000	2013.01.	2013.10.
Projektmenedzsment	40,000,000	2012.10.	2013.12.
Közbeszerzés	20,000,000	2012.09.	2012.06.
Mérnöki feladatok	72,000,000	2012.11.	2013.11.
Tájékoztatás, nyilvánosság	10,000,000	2012.11.	2013.11.
3. Anyagjellegű ráfordítás	76,294,000		
PR, ismeretterjesztés, kötelező tájékoztatás	76,294,000	2012.011.	2013.11.
Összes nettó költség	3,097,294,000		
Nettó tartalék	20,000,000		
Teljes beruházási költség (nettó Ft)	3,117,294,000	2012.01.	2013.12

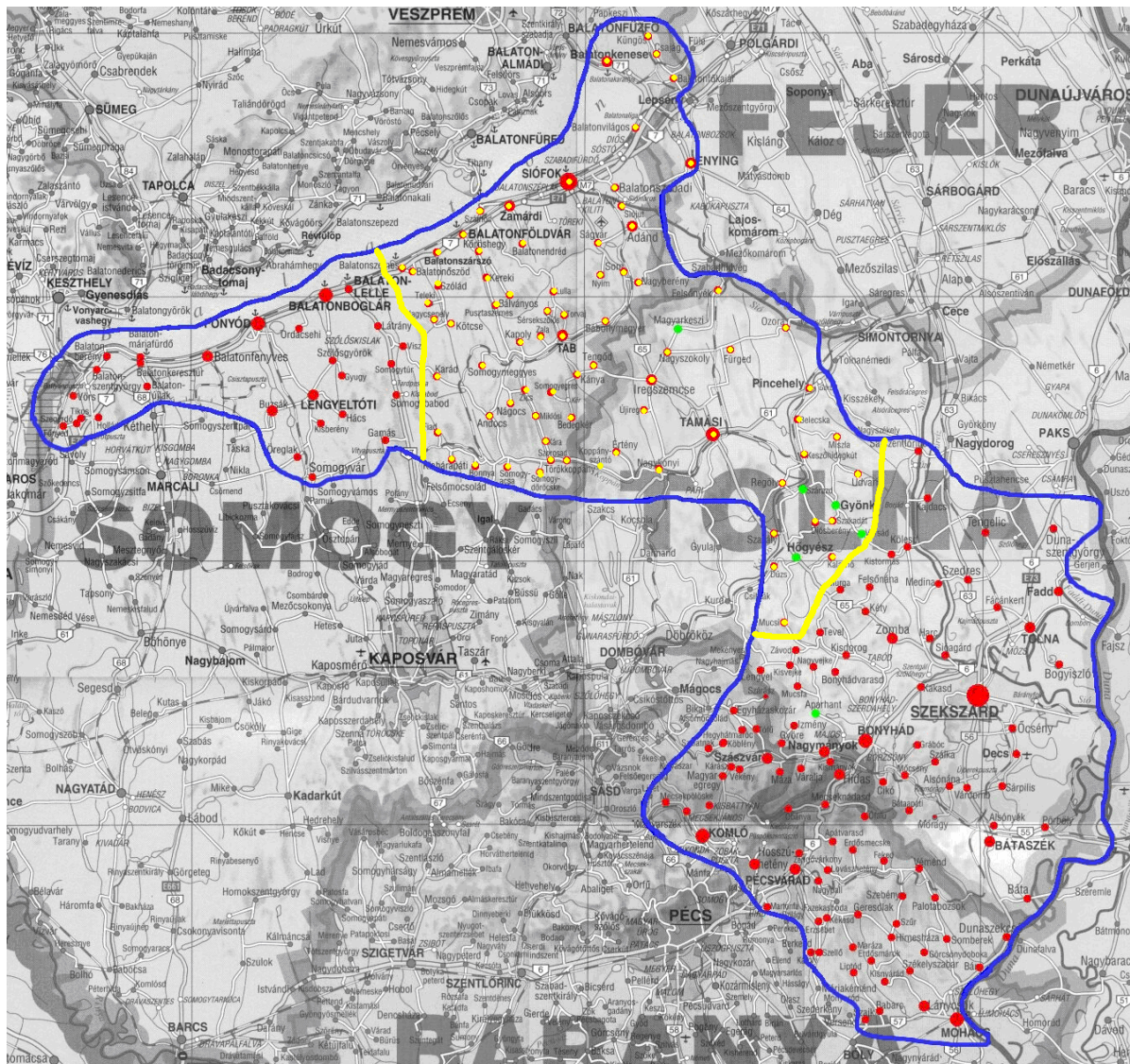
3. táblázat: a projekt költségvetésének áttekintése

3.2 A projektterület lehatárolása

A projektterület több kistérséget is érint melyek az alábbiak:

A projekt javaslattal érintett területen a következő kistérségi szerveződések találhatók:

- Balatonföldvári
- Tábí
- Fonyódi
- Siófoki
- Tamási
- Balatonalmádi
- Enyingi

1. ábra: projektterület lehatárolása

Jelmagyarázat:

Kék vonalon belül – a Dél-Balatoni Hulladékgazdálkodási ISPA/KA projekt által érintett terület
Piros pontok – az ISPA/KA projekt Konzorcium 204 települése
Sárga-kék vonalon belül – jelen KEOP-1.1.1 projekt javaslat által érintett terület
Sárga pontok – jelen KEOP-1.1.1 projekt javaslat által érintett települések
Zöld pontok – az ISPA/KA projekt Konzorciumában nem résztvevő települések (fehér-folt), a
KEOP-1.1.1 projektbe bevonható települések

A régió 3 (Baranya, Somogy, Tolna) megyéjéből kettőt (Somogy, Tolna) érint a projekt által lehatárolt terület. Ezen kívül Fejér megye 1 (Enying), valamint Veszprém megye 4 (Balatonfőkajár, Balatonkenese, Csajág és Küngös) település érintett.

Sorszám	Település	Megye	Kistérség	Lakosságszám
1	Ádánd	Somogy	Siófoki	2 285
2	Andocs	Somogy	Tabi	1 115
3	Bábonymegyer	Somogy	Tabi	813
4	Balatonendréd	Somogy	Siófoki	1 370
5	Balatonfőkajár	Veszprém	Balatonalmádi	1 337
6	Balatonföldvár	Somogy	B.földvári	2 073
7	Balatonkenese	Veszprém	Balatonalmádi	3 216
8	Balatonőszöd	Somogy	B.földvári	512
9	Balatonszabadi	Somogy	Siófoki	3 017
10	Balatonszárszó	Somogy	B.földvári	1 899
11	Balatonszemes	Somogy	B.földvári	1 772
12	Balatonvilágos	Somogy	Balatonalmádi	1 186
13	Bálványos	Somogy	B.földvári	544
14	Bedegkér	Somogy	Tabi	469
15	Belecska	Tolna	Tamási	433
16	Bonnya	Somogy	Tabi	252
17	Csajág	Veszprém	Balatonalmádi	831
18	Diósberény	Tolna	Tamási	345
19	Dúzs	Tolna	Tamási	269
20	Enying	Fejér	Enyingi	6 922
21	Értény	Tolna	Tamási	735
22	Felsőnyék	Tolna	Tamási	1 025
23	Fiad	Somogy	Tabi	158
24	Fürged	Tolna	Tamási	701
25	Iregszemcse	Tolna	Tamási	2 661
26	Kalaznó	Tolna	Tamási	163
27	Kánya	Somogy	Tabi	425
28	Kapoly	Somogy	Tabi	692
29	Kára	Somogy	Tabi	53
30	Karád	Somogy	Fonyódi	1 514
31	Kereki	Somogy	B.földvári	571
32	Keszőhidegkút	Tolna	Tamási	208
33	Kisbárapáti	Somogy	Tabi	438
34	Koppányszántó	Tolna	Tamási	319
35	Kőröshegy	Somogy	B.földvári	1 595
36	Kötcse	Somogy	B.földvári	501
37	Küngös	Veszprém	B.almádi	521
38	Lulla	Somogy	Tabi	229
39	Miklósi	Somogy	Tabi	231
40	Miszlá	Tolna	Tamási	283
41	Mucsi	Tolna	Tamási	470
42	Nágocs	Somogy	Tabi	674
43	Nagyberény	Somogy	Siófoki	1 366
44	Nagycsepely	Somogy	B.földvári	363
45	Nagykónyi	Tolna	Tamási	1 124

46	Nagyszokoly	Tolna	Tamási	875
47	Nyím	Somogy	Siófoki	298
48	Ozora	Tolna	Tamási	1 611
49	Pincehely	Tolna	Tamási	2 326
50	Pusztaszemes	Somogy	B.földvári	377
51	Regöly	Tolna	Tamási	1 135
52	Ságvár	Somogy	Siófoki	1 851
53	Sérsekszőlős	Somogy	Tabi	149
54	Siófok	Somogy	Siófoki	24 279
55	Siójut	Somogy	Siófoki	607
56	Som	Somogy	Siófoki	686
57	Somogyacsa	Somogy	Tabi	160
58	Somogydöröcske	Somogy	Tabi	142
59	Somogyegres	Somogy	Tabi	193
60	Somogymeggyes	Somogy	Tabi	521
61	Szakadát	Tolna	Tamási	252
62	Szakály	Tolna	Tamási	1 536
63	Szántód	Somogy	B.földvári	374
64	Szólád	Somogy	B.földvári	571
65	Szorosad	Somogy	Tabi	96
66	Tamási	Tolna	Tamási	8 537
67	Teleki	Somogy	B.földvári	212
68	Tengőd	Somogy	Tabi	505
69	Törökkoppány	Somogy	Tabi	490
70	Torvaj	Somogy	Tabi	264
71	Udvari	Tolna	Tamási	415
72	Újireg	Tolna	Tamási	302
73	Zala	Somogy	Tabi	249
74	Zamárdi	Somogy	Siófoki	2 366
75	Zics	Somogy	Tabi	371
Összesen:				99 430

4. Táblázat: a projekt által érintett települések lakossága

A projekt által érintett lakosság összesen: 99 430 fő

3.3 A tervezett beruházás elemeinek áttekintése és részletes bemutatása

Építési beruházás

- Hulladékból tüzelőanyagot előállító, PET, PE és papír hulladékokat leválasztó automatizált mechanikai kezelőmű technológia (Material Recovery Facility = MRF) kiépítése (Somi Regionális Hulladékkezelő Központ)
- hulladékkezelő technológiát fogadó ipari csarnok kialakítása
- csarnok kiszolgáló infrastruktúra építése (közlekedő utak, tűzvíz tározó medence stb.)

Eszközbeszerzések

- 4 db hulladékudvar fejlesztése újrahasználati központtá speciális tárolóedények beszerzése
- 3 db kommunális gyűjtőautó beszerzése házhoz menő szelektív gyűjtés (csomagolóanyagok) kialakítása érdekében
- 1 db kommunális gyűjtőautó beszerzése zöldhulladékok gyűjtéséhez

- 1 db gumikerekes, 4 m³-es kanállal szerelt homlokrakodó (Som)
- 5 000 db komposztláda beszerzése

Kötelező kiegészítő elemek

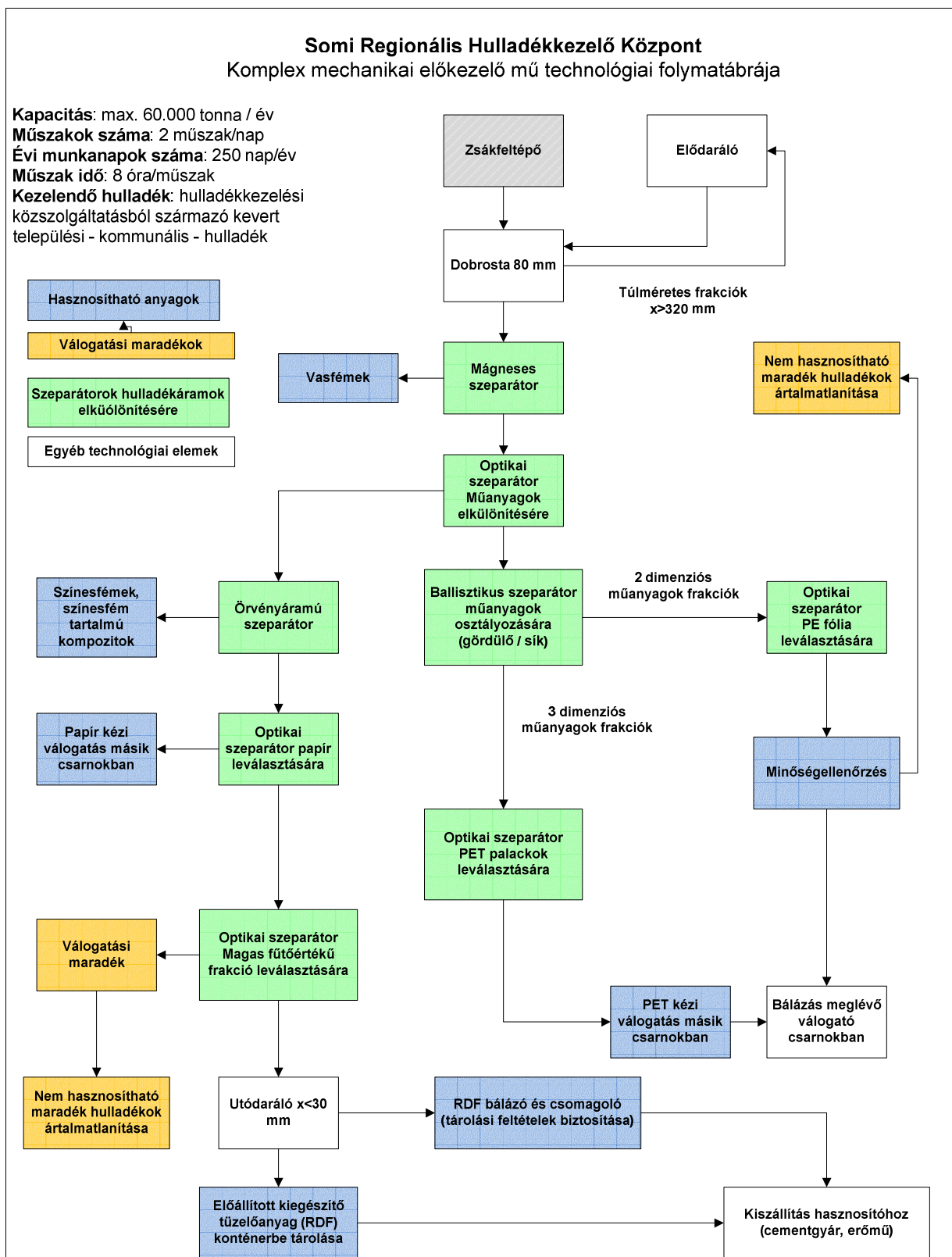
- Tervezés és RMT elkészítése (előkészítés)
- FIDIC mérnök (műszaki ellenőrzés)
- Közbeszerzések
- Projekt management
- Műszaki tartalék (előre nem látható kiadások, pl. árfolyam kockázat)
- Szemléletformálás, ismeretterjesztés (szelektív hulladékgyűjtés, projekt PR)
- Kötelező tájékoztatás, nyilvánosság

3.3.1 Építési beruházások

3.3.1.1 Som, mechanikai előkezelő mű

Az ISPA projekt során kiépített Somi Regionális Hulladékkezelő Központ fejlesztését célozza ez a rendszerelem. A meglévő hulladékgazdálkodási rendszerben a projektterületről érkező kevert települési hulladékok nagy részének kezelését az itt létesített regionális hulladéklerakó biztosítja. A hazai és európai uniós hulladékgazdálkodási célok teljesítése érdekében **a telephelyen kialakításra kerül egy** - a turisztikai főszezon során megnövekedő mennyiségű (~ 60.000 tonna/év kapacitású) hulladék kezelésére alkalmas - **automatizált válogatómű**, mely a következő elemeket tartalmazza:

- Zsákfeltépő
- Elődaráló - $x < 300$ mm aprítási hatásfok
- Dobrosta – $x < 80$ mm-es anyagok leválasztására
 - Kihordószalag a szítán áteső $x < 80$ mm frakcióra. Gyűjtés konténerbe
- Mágneses szeparátor – mágnesezhető fémek leválasztása
- Optikai szeparátorok a műanyagfrakciók, papír, magas fűtőértékű frakciók elkülönítésére.
- Ballisztikus szeparátor: a műanyag hulladékáramot osztja szét két anyagáramra: gördülő (PET) és a sík (PE) anyagok elkülönítése. Ezeket a frakciókat szükség szerint további kézi válogatásnak lehet alávetni az ISPA projektben kiépített válogatóműben. Válogatást követően az előkezelt másodnyersanyagokat bálázzák, és hasznosítók felé értékesítik.
- Örvényáramú szeparátor – színesfémek és színesfém tartalmú kompozit csomagolások leválasztására
- Optikai szeparátor a magas fűtőértékű frakció leválasztására. Törmelék, kő, üveg, egyéb nagy sűrűségű, kis fűtőértékű anyagok leválasztása. Utóbbiak deponálásra kerülnek a meglévő regionális hulladéklerakón
- 1 db utódaráló (shredder) 5-10 tonna/h névleges kapacitás. 30 mm-es alsó rostával. Aprított anyag kívánt mérete $x < 30$ mm. Az előállított magas fűtőértékű anyag neve kiegészítő tüzelőanyag, más néven RDF (refused derived fuel) Az RDF cementipari és erőművi hasznosításra alkalmas tüzelőanyag.
- Szállítószalagok
- RDF bálázó és csomagoló – az RDF közvetlen kiszállításának hiányában az RDF átmeneti tárolását biztosítani kell, a két technológiai elem ezt a feladatot oldja meg.

2. ábra: a tervezett somi komplex mechanikai előkezelő mű technológiai folyamatábrája

A tervezett technológia alkalmas a műanyagok, papír, vas- és színesfémek, a magas fűtőértékű hulladékoknak a vegyes hulladékból történő leválasztására, ezáltal a hulladéklerakó kapacitásának hosszú távú biztosítására.

3.3.1.2 Som technológiai csarnok

A tervezett csarnok könnyűszerkezetes fűtetlen, egyhéjú acél csarnok. A csarnokot a tervezett technológiának megfelelő méretekkel tervezték meg, figyelembe véve a napi feldolgozandó átmenetileg tárolandó hulladék mennyiségét. A tervezett csarnok 85,44 m x 30,88 m alapterületű, magában foglalja a kezelőmű ellátásához szükséges szociális részt, tároló és feldolgozó területeket, villamos kapcsolóteret.

3.3.1.3 Som technológiai csarnok kiegészítő elemei

A hatályos jogszabályi előírások és a technológia megfelelő kiszolgálása érdekében a csarnokon túl megépítésre kerül: közlekedő utak, tűzvíz tározó medence, szennyezett vizek fogadására alkalmas vízzáró tározó akna, sprinkler rendszer.

3.3.2 Eszközbeszerzések

A tervezett eszközbeszerzések szorosan kapcsolódnak egyrészt a meglévő hulladékkezelő infrastruktúrához, illetve a tervezett építményekhez, a mechanikai kezelőműhöz. Kiemelt fontosságú a gépjárművek beszerzése, mivel a házhoz menő gyűjtés eszközök hiányában nem kerülhet kiépítésre.

A gumikerekes homlokrakodó beszerzése elsősorban a mechanikai kezelőmű kiszolgálását, illetve a házhoz menő szelektív gyűjtés keretén belül begyűjtött hasznosítható hulladékok kezelését teszi lehetővé. (anyagmozgatás a kezelőtelepen)

A komposztládák beszerzésével a házi komposztálás mértékét kívánjuk növelni, a rendszerelem környezeti neveléssel egybekötött bevezetésével a lerakásra kerülő szerves hulladékok mennyisége csökkenthető.

Az eszközbeszerzések utolsó elemeként említendő a meglévő négy lakossági hulladékgyűjtő udvar tárolóeszközökkel történő ellátása, melyekkel a hulladékudvarok újrahasználati központtá alakíthatók át. A hulladékgazdálkodás európai jogi keretét adó 98/2008/EK direktívában bemutatott hulladékkezelési hierarchia alapján, a hulladékok képződésének megelőzése után a következő lépcső a hulladékok újrahasználat. A fejlesztés ezen irányelvnek történő megfelelést szolgálja.

3.3.3 Kötelező kiegészítő elemek

Az EU forrásból megvalósuló nagyberuházások esetében a beruházások komplexitására és az általános pályázati megkötések miatt számos szakember alkalmazásával kell számolnunk. A projekt jellegére tekintettel ezért FIDIC szerződéses építési-szerelési munkákban jártas műszaki ellenőr, projekt management szervezet, közbeszerzési tanácsadó alkalmazása indokolt.

A kötelező kiegészítő elemek kiemelkedően fontos eleme a szemléletformálás, ismeretterjesztés pályázati pont, illetve a kötelező tájékoztatás biztosítása. A korábbiaktól eltérő szelektív hulladékgyűjtő rendszer megvalósítása esetén a rendszer működése csak akkor biztosítható hatékony formában, ha a lakosság és az érintett intézmények a szükséges információkat megkapják, a környezeti tudatformálás kellő hangsúlyt kap, az új rendszert a lakosság elfogadja, használata a mindennapok részévé válik.

4. A régió fejlesztési stratégiájához való viszony

A fejlesztési elképzelések illeszkednek Somogy Megye Területfejlesztési Programjában megfogalmazott célkitűzésekhez. Somogy megye számára kitörési pontot és egyben fejlesztési

irányt jelent „a környezeti értékek hosszú távú fenntarthatósága feltételeinek megteremtése”.

A hivatkozott dokumentum alapján az operatív program célja „a megye településein keletkező szilárdhulladéknak a környezetre gyakorolt hatásainak káros, a természeti elemeket (talaj, talajvíz, felszíni vizek, levegő) szennyező, valamint közegészségügyi és esztétikai hatásainak minimalizálása.”

A program alapján az alábbi célok elérése szükséges:

1. „a szilárd hulladék gyűjtési és közszolgáltatás kiterjesztése a megye minden olyan eddig lefedetlen területére, ahol jellegében lakossági hulladék keletkezik.
2. a hulladékgazdálkodási szolgáltatások és létesítmények környezetvédelmi színvonalának erősítése összhangban a hulladékgazdálkodási törvény követelményeivel
3. a keletkező hulladékmennyiség csökkentése, valamint a hasznosított hulladék arányának növelése. „

Hivatkozott pontok kapcsán megállapítható, hogy az 1. pont a projektterület vonatkozásában már teljesült, a közszolgáltatás megszervezésre került. Tárgyi pályázat a 2.-3. pont teljesítését tűzi ki célul, hiszen a megépítendő kezelőművel és a kiépítendő házhoz menő szelektív hulladékgyűjtéssel a projektterületen gyűjtött hasznosítható hulladékok mennyisége növekedni fog. A hulladékok mennyiségének csökkentése terén a házi komposztálás elterjesztése és a tervezett felvilágosító kampányok biztosítanak majd jelentős előrelépést.

A tervezett beruházás elősegíti a környezettudatos magatartás kialakítását, jelentős környezetvédelmi technológiai fejlesztést eredményezne. Az új rendszer kiépítésével a környezeti terhelés jelentősen csökkenthető, új munkahelyeket teremtünk, a meglévő munkahelyek megőrzése könnyebbé válik.

A pályázat jellegéből fakadóan vállalja, a KEOP 2011 – 2013 akciótervének 1. prioritására vonatkozó célkitűzéseit, úgy mint anyagában hasznosított hulladékok mennyiségének növelése, energetikailag hasznosított hulladékok mennyiségének növelése, lerakott hulladék mennyiségének csökkentése, keletkező hulladékok mennyiségének csökkentése.

5. Jogszabályi környezetnek történő megfelelés

A hazai hulladékgazdálkodási rendszert számos törvény és rendelet szabályozza, továbbá figyelembe kell venni a vonatkozó EU direktívákat is. A legfontosabb jogszabályi előírásokat az alábbiakban tekintjük át:

A III. Nemzeti Környezetvédelmi Program és Hulladékgazdálkodási Akcióprogram – 96/2009. (XII. 9.) Országgyűlési Határozat alapján szükséges a hulladékok szelektív gyűjtési lehetőségének megteremtése, ismertetése a lakosság körében. Az Akció programban meghatározott célok a hulladékgazdálkodással kapcsolatban az alábbiak:

- Az évente képződő hulladék mennyisége 20%-kal csökkenjen (2014-ben ne keletkezzen 20 millió tonnánál több hulladék).
- 2014-re a képződő hulladék legalább 40%-a hasznosuljon, az energetikai hasznosítás érje el a 10%-ot.
- A maradék hulladék ártalmatlanításához szükséges kapacitások - egyes speciális technológiát igénylő hulladékok kivételével - az ország határain belül álljanak rendelkezésre.

További célkitűzéseket tesz a Program a hulladékeketkezés **megelőzésére**:

- A települési szilárd hulladék 2014-ben se haladja meg az 5 millió tonna (500 kg/fő/év), ezen belül a háztartásokban a napi 1 kg/fő mennyiséget.
- A házi és közösségi komposztálás elterjesztése, a zöldhulladékok helyben történő visszaforgatása, valamint az újrahasználati központok létrehozásának ösztönzése

Hasznosítási célok:

- A szelektív gyűjtés infrastruktúrájának biztosítása a lakosság 80%-a számára.
- A települési szilárd hulladék újrafeldolgozási arányának 30%, teljes hasznosításának 40% fölé emelése.
- 2014-ig a papír, üveg, fém és műanyag hulladékok összességében 35%-os hasznosítása (2020-ig 50%).
- A biológiailag lebomló összetevők elkülönített kezelésének megoldása oly módon, hogy 2016-ban legfeljebb 820 ezer tonna biológiailag lebomló szervesanyag tartalmú települési hulladék kerüljön lerakásra.
- A maradék hulladék biológiailag lebomló szervesanyag tartalmának stabilizálására mechanikai-biológiai hulladék előkezelés megvalósítása - szükség szerint.
- A települési szilárd hulladék energetikai hasznosításának bővítése; a mechanikai-biológiai hulladék előkezelés éghető frakciójának elkülönítése és energetikai hasznosítása interregionális megoldásokkal, erőművek, cementgyárak,

Ártalmatlanítási célok:

- A lerakással történő ártalmatlanítás arányának 60% alá csökkentése.
- A lerakott hulladék biológiailag lebomló szerves anyag tartalmának csökkentése (2016-ra ne haladja meg a 820 ezer tonnát).
- Az elkülönítetten gyűjtött vagy válogatott, hasznosítható összetevők lerakásának megszüntetése.
- **Hulladéklerakás előtti kötelező kezelés:** a 20/2006 (IV.22) KvVM rendeletben a következő olvasható: „5. § (1) Lerakással kizárólag előkezelt hulladék ártalmatlanítható, kivéve a 2. számú melléklet 2.1.-1. táblázatában felsorolt inert hulladékot, valamint azt a hulladékot, amelynek előkezelés nélkül történő lerakását - olyan kezelési technika hiányában, amely csökkentené a hulladék mennyiségét vagy annak az emberi egészségre vagy a környezetre való veszélyességét - a Felügyelőség engedélyezte.” A meglévő hulladékgazdálkodási rendszerben jelenleg a hulladékok lerakással történő ártalmatlanításán van a fő hangsúly, a hulladék lerakás előtti kezelése elsősorban a hulladék tömörítését jelenti.

A határozati javaslatban bemutatott két kiemelten fontos fejlesztés – mechanikai kezelő és szelektív hulladékgyűjtő rendszer - biztosítja, hogy a kevert települési hulladékok lerakás előtt kezelésen essenek át, illetve a kezelést igénylő hulladékok mennyiségét csökkentsük. A kezelés során kiválogatásra kerülnek a hasznosítható frakciók, csökken a lerakásra kerülő mennyiség, végül csak a stabilizált maradékot kell lerakni.

- **ORSZÁGOS HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TERV 2009 – 2014 előírásai települési szilárd hulladékokra vonatkozóan (5.1.2 fejezet, Célkitűzések)**

HASZNOSÍTÁS

- A teljes települési hulladék mennyiség hasznosításának 40 tömeg %- fölé emelése
- A biológiai lebomló összetevők elkülönített gyűjtését és kezelését meg kell oldani oly módon, hogy 2016-ban legfeljebb 820 ezer tonna kerüljön lerakásra
- A maradék hulladék biológiailag lebomló szervesanyag-tartalmának stabilizálására mechanikai-biológiai hulladék előkezelőket kell létesíteni
- Feladat a települési szilárd hulladék energetikai hasznosításának bővítése; a mechanikai biológiai hulladék előkezelése éghető frakciójának elkülönítése és energetikai hasznosítása interregionális megoldásokkal, erőművek, cementgyárak, hulladék energetikai hasznosító létesítmények igénybevételével

ÁRTALMATLANÍTÁS

- Biztosítandó a regionális lerakókban történő ártalmatlanítás arányának 60% alá csökkentése, valamint a középhátra elegendő lerakási kapacitások folyamatos rendelkezésre állása
- Megoldásra vár a lerakott hulladék biológiailag lebomló szervesanyag-tartalmának csökkentése az EU normák szerint.

Az OHT 2009-2014 közötti tervezési időszakát figyelembe véve, jelentős fejlesztéseket kell végrehajtani, mivel a megfogalmazott célkitűzések a jelenlegi hulladékgazdálkodási rendszerrel maradéktalanul nem teljesíthetők. A mechanikai kezelőművekkel és a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés bevezetésével biztosíthatók a hasznosítási arány növelése, a lerakási arány csökkentése, az energetikai hasznosítást megelőző előkezelés infrastrukturális hátterének kialakítása, a lerakásra kerülő maradék hulladék biológiai lebomló tartalmának csökkentése.

- **Lerakásra kerülő hulladék biológiai lebomló tartalmának csökkentése:** „A hulladéklerakóra - a települési szilárd hulladék részeként - kerülő biológiailag lebomló szervesanyag-mennyiséget tömegben mérve az 1995-ben országos szinten képződött - a települési szilárd hulladék részét képező - biológiailag lebomló szervesanyag-mennyiséghez képest 2009. július 1. napjáig 50%-ra, 2016. július 1. napjáig 35%-ra kell csökkenteni.” (Forrás: Hgt. 56.§ (7))

A lerakással ártalmatlanításra kerülő települési hulladékok tekintetében az elkövetkező 1-2 évben még biztosítható az előírt mutatók teljesítése, azonban kb. két év múlva a jelenlegi rendszerrel az előírt csökkentés nem lesz lehetséges. A javasolt fejlesztési irány a mechanikai előkezeléssel és a biológiai utóstabilizálással megoldaná ezt a problémát. A csökkenő bomló szerves tartalom megkönnyíti a hulladéklerakó rekultivációját, elősegíti a lerakó üzemeltetését, mérsékli az üvegházhatású gázok kibocsátását.

6. Várható szakmai hatások

A bemutatott fejlesztési elképzelések megvalósulásával a Társulás hulladékgazdálkodási rendszere megfelelné mind a hazai mind az európai uniós jogszabályoknak, direktíváknak. A mechanikai előkezelő mű megvalósulásával, valamint a szelektív hulladékgyűjtés bővítésével nem csak a lerakásra kerülő hulladékok mennyisége, de a lerakásra kerülő hulladékok szerves anyag tartalma is csökken.

Várható naturális mutatók 2014-től a pályázati vállalások alapján:

Hulladékáram	Projekt célkitűzése	Támogatási stratégia célkitűzése
Szelektíven gyűjtött hulladék aránya a keletkező hulladékhhoz képest	29%	22 %
Szerves hulladékok lerakótól történő eltérítésének aránya a keletkező hulladékhhoz képest	29%	38 %
Lerakott hulladék aránya a keletkező hulladékhhoz képest	Összesen: 44%	Összesen: 59%
Elsődlegesen lerakott	0%	38 %
Másodlagosan lerakott	44%	21 %

A már említett, kb. 60.000 t/év kapacitású mechanikai kezelőmű kiépítésével és az intenzív szelektív hulladékgyűjtés segítségével a Somi Regionális Hulladéklerakó élettartama min. 5 évvel nő.

Kiemelten fontos, hogy a családi házas övezetek esetében a házhoz menő szelektív gyűjtés számos jelentős fejlesztést jelentene a minél hatékonyabb szelektív hulladékgyűjtés megvalósítása felé. A családi házas övezetekből így felszabaduló szelektív gyűjtőszigetek áthelyezésével a meglévő lefedettség jelentősen növelhető.

7. Várható gazdasági hatások

A régió építőipari és szolgáltató vállalkozásai a kötelező közbeszerzési pályázatokon vehetnek részt. A tervezett beruházások sikeres lezárásával új munkahelyek létesülnek, a tervek megvalósulása esetén az alábbi szakembergárda alkalmazásával számolhatunk a beszerzett és kiépített eszközök üzemeltetése során:

- 6 fő sofőr – szelektív gyűjtés + mechanikai kezelőmű kiszolgálása
- 12 fő rakodó – szelektív hulladékgyűjtés
- 4 fő gépkezelő – szelektív hulladékgyűjtő, begyűjtött hulladékok kezelése
- 1 fő logisztikus – szelektív hulladékgyűjtés szervezése
- 1 fő műszaki csoportvezető – begyűjtött hulladékok utókezelése

A tervezett fejlesztések megvalósulásával a Soma Regionális Hulladéklerakó élettartama min. 5 évvel növekedne meg, mely több százmillió forint megtakarítást jelentene a Társulást alkotó önkormányzatok, mint tulajdonosok számára.